

ženje 1500 gld. c) Razne druge manjše potrebščine 457 gld. 68 kr.

2. Uporaba drugega materiala. a) Ogelj za obločne svetilnice (30 svetilnic z 32.850 urami svetljenja na leto po 0·8 kr. b) Za nakup žarnic (1,650.640 ur svetljenja.)

Ker traja vsaka le 800 ur svetljenja, treba je $1,650.640 : 800 = 2064$, po 50 kr. 1032 gld. c) Druge manjše potrebščine 105 gld. 20 kr.

III. Letni stroški za ohranitev naprave v dobrem stanju:

1. Za stavbe v centrali 255 gld., 2. za parne stroje in kotle z vso opremo 987 gld. 50 kr., 3. za električne stroje v centrali 570 gld., 4. za električne aparate 171 gld. 81 kr., 5. za elektrovodno mrežo 630 gld. 31 kr., 6. za mestno razsvetljavo 113 gld. 63 kr., 7. za elektroštevce 44 gld. 50 kr., 8. splošne potrebščine 127 gld. 25 kr.

IV. Zaklad za obnovitev posameznih delov naprave:

1. Za stavbe v centrali 51 gld., 2. za parne stroje in kotle z opremo 2212 gld., 3. za električne stroje v centrali 646 gld., 4. za električne aparate 859 gld. 5 kr., 5. za elektrovodno mrežo 1638 gld. 80 kr., 6. za transformatorje 427 gld. 70 kr., 7. za mestno razsvetljavo (kandelabre itd.) 318 gld. 16 kr., 8. za elektroštevce 298 gld. 15 kr., 9. Posebej še 49 gld. 14 kr.

V. Obresti od glavnice:

4·25 odstotkov od 390.000 gld. = 16.565 gld.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Mazanje šivalnega stroja. Če hočemo, da šivalni stroj ostane več let rabljiv, moramo ga vsak mesec očistiti in z nova namazati. V ta namen se vzame čolnič s stroja in odstrani gonilni jermen. Sedaj se vlije malo kapljic petroleja v vse oljne luknje stroja in na vse drgnoče se dele stroja in stroj se sedaj goni malo naprej in nazaj. Dober petrolej raztopi omeči in žaltovo olje na stroji in je odstrani. Na to pa stroj dobro očisti in obriši s kako cunjjo in namaži ga z oljem za stroje (mašinskim oljem). Sedaj se pa očisti še gonilni jermen. Smola, ki se je na njem nabrala se ostrže, potem se pa dobro s petrolejem namaže in zbríše. Na to se dene jermen zopet na stroj in pritrdi čolnič.

Ponarejanje raznih alkoholičnih pijač se je v Franciji silno pomnožilo. Po nekih preiskavah je deset desetih taci pijač ponarejenih. Stvar se bode baje v kratkem spravila v zbornici v razgovor. Morda se sklene kak zakon, kajti nekatere ponaredbe so zdravju močno škodljive. Sicer pa tudi v mnogih drugih državah ni dosti bolje.

Kmetijstvo.

Nameščenje ovsa za konje.

Za poljedelca ni brez pomena vedeti, s katerimi stvarmi bi se dal včasih zameniti oves pri krmljenju konj. O tem so se delali razni poskusi in nekatere hočemo tukaj omeniti.

Če se konjem daje svežo travo, rudečo deteljo ali lucerno, se jim za nekaj časa lahko pomanjša množina ovsa, katerega jim dajemo. Dobro je, ako jim dajemo pri tem nekaj sena. Pri daljši rabi take krme se konjem začne širiti vamp in niso več tako gibčni kakor sicer.

Ugodni so pa bili poskusi z ječmenom. Lahko se daje konjem sam ali pa pomešan z ovsem. Ječmen je le nekoliko težji prebavljiv nego oves. Opazilo se pa ni, da bi bilo konje ščipalo po vampu, ako so jim dajali ječmen.

Navadno se misli, da je rž jako nevarna krma za konje, kajti moti prebavljanje, vzbuja bolezni v glavi itd. Natančneje preiskave so pa vendar pokazale, da je tudi rž porabljiva za konje. Prebavljiva je sicer zares težje od ovsa, a konji so ga dobro prenašali. Če se rž daje konju, dajati se mora tudi sena in slame. Slabi nasledki namreč nastopijo jedino, ako se konj krmi jedino z ržjo. Najbolje je pa, ako se poleg sena, konju primešava mej rž vselej nekaj ovsa. Podobni vspehi kakor z ržjo dosegli so se s pšenico.

Koruze samo ni posebno priporočati za konje, radi po njej dobe drisko. Dobro je pa, ako se jej vselej primeša nekaj ovsa.

Bob, grah in leča je tudi dobra krma za konje. Kateri je boljši se ni moglo določiti. Konju se jih pa mora dajati po kaci 8 kilo na dan, če se jih manj daje, radi opešajo. Pri krmljenju boba, graha ali leče namesto ovsa se pa mora dajati konjem več sena nego navadno. Ravno tako tudi, ko bi konjem dajali ajde. Ajdi se pa mora reči, da posebno dobra za konje ni, in je tudi posebno radi ne jedo.

Pri tem naj pa še omenimo, da je posebno dobro konje napajati pred krmljenjem, vendar se morajo na to polagoma navaditi. Živalim se pa mora dati toliko vode, kolikor jo marajo.

Kmetijske raznoterosti.

Proti gnitji krompirja v kletih je dober pomoček žgano apno, ker hlastno nase vleče vlažnost in tako preprečuje razvoj gljivic. Ko se spravlja krompir v klet, se pod kup, v sredi ali na vrhu kupa dene živega apna in krompir ostane potem zdrav. Apno se s slamo loči od krompirja ali pa se v kaki vreči dene na krompir. Pozneje se to apno lahko porabi še za gnoj. Še boljše sredstvo je pa klorovo apno. Tega apna se raztopi 1 funt v 100 litrih vode. V tej vodi se krompir opere in potem posuši. Tak krompir potem ne gnije.

Kmetijstvo v deželah češke krone. Na Češkem se 1,302.609, na Moravskem 1,116.645 in v Šleziji 30.114 ljudij živi s kmetijstvom. Samostojnih kmetov je na Češkem 292.434, na Moravskem 152.491 in v Šleziji 30.114. 362 oseb ima 36% vse zemlje, mej temi grajščaki 16%. Na moravskem imajo grajščine četrtino vsega posestva. Kmetijski dolgovi so se od 1868. l. na Češkem pomnožili za 400.002.000, na Moravskem za 309.752.000 in v Šleziji za 90.122.000 goldinarjev. Od 1888. do 1892. l. se je na Češkem prodalo 23193, na Moravskem 9585 in v Šleziji 991 kmetijskih posestev po javni dražbi. Pri dražbi se ni pokrilo na Češkem 145.231.000 gld., na Moravskem 32.643.000 in v Šleziji 7.396.000 gld.